

Ludmila Smovzhenko, PhD, Associate Professor, Department for Teaching Methodology of Ukrainian and Foreign Languages and Literatures, Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine. Her research interests: innovations in teaching foreign languages, interactive technologies, professional communication strategies.

Correspondence: smovzhenko17@gmail.com

Iryna Kostenko, Assistant Professor, Department for Teaching Methodology of Ukrainian and Foreign Languages and Literatures, Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine. Research interests: learning strategies, professional communicative strategies, language testing and assessment.

Correspondence: iren.kostenko@gmail.com

ІГОР РОМАНОВ (м. Київ)

УДК. 378.147:811.111 (045)

ORCID: 0000-0003-3511-5230

АНАЛІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕТОДИКИ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УСНОМУ СПІЛКУВАННІ МАЙБУТНІХ ПРАВОЗНАВЦІВ

Дана стаття описує процес планування, підготовки та проведення експерименту. У статті розглядається мета, завдання, порядок та етапи проведення вищезазначеного експерименту, який має на меті перевірку ефективності методики диференційованого формування англomовної лексичної компетентності в усному спілкуванні майбутніх правознавців. Також згадується про об'єкт та предмет дослідження й тривалість даного експерименту. Описано процес добору учасників. Проаналізовано та визначено критерії та норми оцінювання лексичної компетентності в усному спілкуванні. Також перевірено гіпотезу дослідження шляхом методів систематизації та обробки експериментальних даних. Обґрунтовано, що використання моделі авторської методики є запорукою успішного диференційованого формування англomовної лексичної компетентності в усному спілкуванні майбутніх правознавців.

Ключові слова: лексична компетентність, диференціація, іноземна мова, майбутні правознавці, критерії оцінювання, експеримент, усне спілкування.

Постановка проблеми. Актуальність нашого дослідження зумовлена багатьма чинниками. По-перше, швидка інтеграція України до європейського простору вимагає від держави рішучих змін та проведення реформ у різних сферах життя, зокрема й у сфері освіти та правоохоронної діяльності. Усі зміни, що відбуваються відповідно закріплюються у законах та інших документах. Бачимо, що в новому законі України «Про вищу освіту» вища освіта в Україні відтепер базується «на принципах загальної міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти в європейський простір». Оскільки, наше дослідження пов'язане із майбутніми правознавцями то ще одним документом, який є важливим для нас є закон України «Про Національну поліцію». В ньому, відповідно до статті 4: «поліцейські можуть направлятися до міжнародних організацій іноземних держав з метою забезпечення координації співробітництва, а також залучатись до участі в міжнародних операціях з підтримки безпеки та миру». Таким чином, вивчення та знання хоча би од-

нієї іноземної мови є важливим аспектом при підготовці майбутніх правознавців. По-друге, реформи та інтеграція в європейський простір вимагає нового погляду на питання підготовки конкурентоспроможних, висококваліфікованих та компетентних фахівців зі знанням хоча би однієї іноземної мови. Тому перед викладачами будь-яких навчальних закладів, особливо, де іноземні мови є непрофільними, постає питання як краще навчити іноземної мови в умовах лімітованого часу та різного рівня володіння цією мовою студентів/курсантів. Саме тут, на нашу думку, слід звернутися до диференційованого навчання загалом, й зокрема при навчанні професійно орієнтованої та фахової лексики. Слід пам'ятати, що майбутній фахівець повинен бути готовий до іншомовного спілкування та застосування правничої фахової лексики, оскільки йому скоріше за все прийдеться вести діалог із закордонними колегами чи клієнтами; ознайомлюватись із професійною літературою написаною іноземною мовою; переглядати іноземні фільми чи

відеозаписи в межах своєї сфери діяльності; виступати на міжнародних конференціях чи у судах; спілкуватись на побутовому рівні із громадянами іншої країни, які можуть виступати в ролі клієнтів, підозрюваних, злочинців, тощо; бути залученими до проведення міжнародних навчань чи надавати правову допомогу службам інших держав. Саме тому вивчення мови та професійної орієнтованої лексики виходить на перший план.

Постановка завдання. Враховуючи той факт, що наше дисертаційне дослідження пов'язане з підготовкою майбутніх правознавців постає питання а як краще навчати студентів/курсантів іноземної мови. Саме тому нами була розроблена модель авторської методики диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні у майбутніх правознавців з використанням кейс-технології. Перевірка ефективності авторської методики диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні майбутніх правознавців потребувала проведення методичного експерименту та визначення критеріїв та норм оцінювання лексичної компетентності в усному спілкуванні.

Метою дослідження є представлення результатів експериментальної апробації моделі авторської методики диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні майбутніх правознавців, а також короткий опис мети, завдань та етапів експерименту.

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Проаналізувавши наукову літературу, можна із впевненістю сказати, що вчені приділяли певну увагу дослідженню даної проблеми. Питанням диференціації навчання займалися: А.О. Кірсанов, І.І. Деркач, Д.А. Хабібулін, О.О. Зимовіна, С.Ю. Ніколаєва, Ю.І. Пассов, О.Б. Метьолкіна, Ю.К. Бабанський, І.Є. Унт, О. Бугайов, А. Бударний, Н. Буринська, І. Бутузов, С. Гончаренко, В. Забранський, М. Мельников, Є. Рабунський, А. Сбруєва, З. Слепкань, І. Чередов, та інші. Дослідженням питання формування іншомовної лексичної компетентності присвятили свої праці: В.О. Артемов, Л.В. Банкевич, І.В. Баценко, І.М. Берман, Н.С. Баляснікова, А.Є. Боковня, В.Д. Борщовецька, В.А. Бухбіндер, Т.Б. Вепрева, Н.Г. Вишнякова, Н.І. Гез, Ю.В. Гнаткевич, Н.П. Жовтюк, Ю.О. Жлуктенко, В.С. Коростильов, Б.С. Лебединська, І.І. Липська, Е.В. Мірошниченко, Ю.О. Семенчук, З.К. Соломко,

О.Б. Тарнопольський, О.В. Чічкова, R. Carter, R. Ellis, R. Gairns, D. Gardner, G. Molina, N. Schmitt, Л.В. Лазоренко, І. Короткіна, О.І. Квасова, О.Ю. Бочкарьова, О.В. Патієвич, В.С. Пащук, D. Nunan, P. Nunez та багато інших. Питаннями методики навчання термінології студентів немовних закладів вищої освіти займалися такі вчені: В.Д. Борщовецька, М.О. Бурлаков, О.О. Величко, Н.І. Говорова, Г.І. Іткіс, З.Е. Кузьменко, В.Ф. Мурзова, Н.С. Саєнко, Н.О. Сайгушева, С.Т. Семенова, О.Л. Тарасова, R. Day, R. Holme, M. Jonak, I. Krakowiak.

Виклад основного матеріалу. Під експериментом розуміємо організовану для вирішення методичної проблеми спільну діяльність досліджуваних і експериментатора, невід'ємними ознаками якої є: точна обмеженість у часі; наявність заздалегідь сформульованих гіпотез; план і організаційна структура, які є адекватними висунутим гіпотезам; можливість ізольованого врахування методичного впливу фактору, що досліджується; вимір початкового і підсумкового станів, релевантних до проблеми знань, навичок і вмінь, досліджуваних за критеріями, що відповідають специфіці й меті експерименту [8]. Крім цього, методичний експеримент потребує визначення мети і завдань дослідження, добору учасників експерименту. [2; 3; 5;7].

Мета експерименту полягала у перевірці ефективності методики диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні майбутніх правознавців з використанням кейс-методу на основі визначених підходів, принципів навчання, дібраних навчальних матеріалів, підсистеми вправ, скомбінованої в кейси, у яких враховано початковий рівень навченості студентів/курсантів.

Відповідно до поставленої мети було визначено *завдання експерименту*:

1) провести передекспериментальний зріз для виявлення рівня сформованості англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні у майбутніх правознавців; на основі цього зрізу було виділено три диференційовані групи – з рівнем навченості А2, В1, В1+;

2) підготувати навчальні матеріали (зокрема, дібрати лексичні одиниці, комунікативно-мовленнєві ситуації, тексти, розробити комплекси вправ та укласти їх у кейси), спланувати хід та організацію експерименту;

3) провести експериментальне навчання з використанням дібраних та структурованих матеріалів;

4) провести проміжні зрізи для виявлення позитивної / негативної динаміки в навчанні лексики;

5) провести підсумковий (післяекспериментальний) зріз для виявлення ефективності авторської методики; проаналізувати одержані результати та зіставити їх з результатами передекспериментального зрізу.

6) зробити статистичні опрацювання одержаних даних експерименту, тим самим довести або спростувати ефективність методики.

Об'єктом дослідження в ході експерименту став процес формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні у майбутніх правознавців.

Предметом дослідження стали: а) знання форми, семантики та функції лексичних одиниць, які складають словникових запас майбутніх правознавців: загально розмовна лексика, яка вживається в загальноприйнятих значеннях, яка використовується в різних комунікативних ситуаціях, кліше, вільні фразеологічні сполуки, які використовуються у мові права як стилістичні ознаки (наукового чи офіційно-ділового стилю), семантично спеціалізовані слова загальної мови (терміновані слова), загальнонаукові терміни (поняття, концепція, теорія, аналіз, система, гіпотеза), терміни з суміжних наук (особливо ті, що використовуються в межах галузевого права), терміни загальної юридичної практики, терміни з різних галузей права; б) навички вживання означених тематичних груп лексики в ситуаціях фахового усного спілкування майбутніх правознавців. Лексичні знання та навички було диференційовано відповідно до рівня навченості студентів. Аналіз теоретичних праць методики навчання іноземних мов, а розроблені теоретичні засади диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні у майбутніх правознавців та модель процесу цього навчання дозволили нам сформулювати гіпотезу. Гіпотеза експерименту була сформульована так: ефективність диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні у майбутніх правознавців буде високою за умов, якщо студенти будуть об'єднані у диференційовані групи за рівнем навченості, буде

визначено для кожної диференційованої групи цілі, очікуваний результат навчання, кейси (диференційовані за семантичними групами лексики, та комунікативно-мовленнєвими ситуаціями їх використання, тексти, вправи відповідно до рівня навченості та поставлених цілей); буде застосовано модель процесу навчання, яка охоплює 30 мікромодулів та організація навчального процесу буде базуватись на основі інтегративно-диференційованого, компетентнісного, комунікативно-діяльнісного підходів.

Даний експеримент тривав протягом одного року. Добір учасників відбувався за допомогою спеціально розроблених завдань, які було використано під час проведення передекспериментального зрізу.

Для реалізації експерименту, а також для виявлення його якісних та кількісних результатів необхідно було визначитися з критеріями та нормами оцінювання. Нами було обрано такі: критерій правильності вживання форми слова та визначення його семантики; критерій відповідності вибраної лексичної одиниці ситуації мовлення; критерій граматичної та фонологічної правильності використання лексики; критерій правильності та логічності сполучення слів між собою; критерій насиченості нових лексичних одиниць у висловлюваннях; критерій темпу і швидкості вживання лексичних одиниць у мовленні.

Експеримент почався з передекспериментального зрізу. Цей зріз повинен був виявити існуючий рівень сформованості англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні у майбутніх правознавців аби в подальшому зробити розподіл на диференційовані групи. Як зазначалось раніше для цього були використані спеціально розроблені завдання. Перше завдання було направлено на переклад лексичних одиниць з рідної мови на іноземну. За мету ми ставили перевірити словниковий запас студентів. Було підібрано 100 найчастіше вживаних слів з різних семантичних груп правничої фахової лексики. Друге завдання мало на меті перевірити здатність студентів використовувати фахову правничу лексику в монологічному мовленні. Для цього їм було запропоновано переліки тем, які були різні за своєю складністю. Третє завдання було орієнтовано на здатність студентів використовувати правничу фахову лексику в діалогічному мовленні.

Для цього ми так само запропонували переліки тем, які були різними за своєю складністю. Отримавши результати передекспериментального зрізу, ми виявили початковий рівень навченості студентів/курсантів, а також змогли розподілити їх на диференційовані групи.

Після передекспериментального зрізу відбувалося експериментальне навчання, після якого ми провели проміжний зріз. При проведенні проміжного зрізу, ми так само запропонували студентам/курсантам розроблені завдання, де перше передбачало переклад лексичних одиниць з рідної мови на іноземну; друге завдання було націлене на перевірку здатності та готовності використовувати правничу фахову лексику в монологічному мовленні, а третє завдання було направлено на перевірку здатності та готовності студентів/курсантів використовувати правничу фахову лексику в діалогічному мовленні. Для другого та третього завдання були подані переліки тем. Результати студентів ми оцінювали за такими ж самими критеріями, що були й визначені для перед експериментального зрізу. Після обробки результатів, ми побачили позитивну динаміку при формуванні лексичної компетентності в усному спілкуванні в усіх диференційованих групах.

Наступним етапом експерименту було продовження експериментального навчання, але вже у II-му семестрі. В кінці було проведено підсумковий зріз (післяекспериментальний). Студентам/курсантам, ми так само запропонували розроблені завдання. Перше завдання передбачало переклад лексичних одиниць з рідної мови на іноземну; друге завдання було націлене на перевірку здатності та готовності використовувати правничу фахову лексику в монологічному мовленні, а третє завдання було направлено на перевірку здатності та готовності студентів/курсантів використовувати правничу фахову лексику в діалогічному мовленні. Для другого та третього завдання були подані переліки тем. Шляхом аналізу результатів даного зрізу ми побачили позитивну динаміку формування лексичної компетентності в усному спілкуванні в усіх експериментальних групах.

Висновки. Таким чином в межах експериментального навчання та проведення перед експериментального, проміжного та післяекспериментального зрізів ми спостерігали позитивну динаміку у набутті англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні

студентів/курсантів. Отже, з впевненістю можна сказати, що мета, яка була сформульована нами досягнута й поставлені завдання – вирішені.

Отже, у ході експерименту нам вдалося довести, що методика диференційованого формування англомовної лексичної компетентності в усному спілкуванні ефективна за умов об'єднання студентів/курсантів у диференційовані групи за рівнем навченості, визначення для кожної диференційованої групи цілей, очікуваного результату навчання, кейсів (диференційованих за семантичними групами лексики, та комунікативно-мовленнєвими ситуаціями їх використання, текстами, вправами відповідно до рівня навченості та поставлених цілей); застосування моделі процесу навчання, яка охоплює 30 мікромодулів; організації навчального процесу на основі інтегративно-диференційованого, компетентнісного, комунікативно-діяльнісного підходів.

References

Bochkarova O. Yu. (2005). *Harakteristika anglo-movnogo metodichnogo auditivnogo pov-idomlennya* / O. Yu Bochkarova / *Visnik Kyivskogo natsionalnogo Lingvstichnogo unversitetu. Seriya Pedagogika ta psihologiya*. K.: Vid. Tsentr KNLU // (Бочкарьова О. Ю. Характеристика англомовного методичного аудитивного повідомлення / О. Ю Бочкарьова // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія. – К.: Вид. Центр КНЛУ, 2005. – Вип. 9. – С. 201-209).

Buhbinder V. A. (1971). *Pro strukturu gipotezi ta rol u metodichnomu doslidzhen-ni* / *Materiali II respublikanskoyi konferentsiyi z problem eksperimentuvannya v metoditsi navchannya inozemnih mov* // (Бухбіндер В. А. Про структуру гіпотези та її роль у методичному дослідженні / В. А. Бухбіндер // Матеріали II республіканської конференції з проблем експериментування в методиці навчання іноземних мов. – Київ, 1971. – С. 38–39).

Goryunova E. S. (2011). *Kriterii otbora tekstov dlya obucheniya studentov neyazykovyih vuzov inoyazyichnomu professionalno orientirovanomu chteniyu [Elektronniy resurs]* / *Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta*, Tomsk, № 2 // (Горюнова Е. С. Критерии отбора текстов для обучения

студентов неязыковых вузов иноязычному профессионально ориентированному чтению [Электронный ресурс] / Е. С. Горюнова // Вестник Томского государственного педагогического университета. – Томск. – № 2).

Gurvich P. V. (1980). *Teoriya i praktika eksperimenta v metodike prepodavaniya inostrannykh yazykov : spetskurs*. M-vo prosvetsheniya RSFSR: Vladimir. gos. ped. in-tim. P. I. Lebedeva-Polyanskogo // (Гурвич П. В. Теория и практика эксперимента в методике преподавания иностранных языков : спецкурс / Перси Борисович Гурвич ; М-во просвещения РСФСР, Владимир. гос. пед. ин-тим. П. И. Лебедева-Полянского. – Владимир : [б. в.], 1980. – 104 с.).

Lazorenko L. V. (2016). *Navchannya anglo-movnogo monologichnogo movlennya maybutnih matematikiv z vikoristannyam Veb-kvestu* : dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.02. M-vo osviti i nauki Ukrainy: Kyiv. nats. un-t im. Tarasa Shevchenka // (Лазоренко Л. В. Навчання англомовного монологічного мовлення майбутніх математиків з використанням Веб-квесту : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Лазоренко Людмила Володимирівна ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – 251 арк.).

Paschuk V. S. (2002). *Navchannya studentiv movnih spetsialnostey usnogo angliyskogo monologichnogo movlennya z vikoristannyam*

avtentichnih hudozhnih filmiv : dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.02. Kyiv: Kyiv. nats. Lingvistichniy un-t. // (Пащук В. С. Навчання студентів мовних спеціальностей усного англійського монологічного мовлення з використанням автентичних художніх фільмів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Пащук Вікторія Степанівна ; Київ. нац. лінгвістичний ун-т. – Київ, 2002. – 247 арк. : табл. – На правах рукопису).

Seregin N. V. (2012). Nauchnaya problematika, gipoteza i kriterii uspesnosti teoreticheskoy osnovy pedagogicheskogo issledovaniya / *Mir nauki, kulturyi, obrazovaniya*. №1, S. 147–149 // (Серегин Н. В. Научная проблематика, гипотеза и критерии успешности теоретической основы педагогического исследования / Н. В. Серегин // Мир науки, культуры, образования. – 2012. – № 1. – С. 147–149).

Shtulman E. A. (1988). K voprosu o metodologii nauchnykh issledovaniy / *Inostrannyie yazyki v shkole*. № 1, S. 77–79 // (Штульман Э. А. К вопросу о методологии научных исследований / Э. А. Штульман // Иностранные языки в школе. – 1988. – № 1. – С. 77–79).

Nunan D. (1989). *Designing tasks for the communicative classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.

Nunez P., Cristina Moral Competencia léxica y competencia comunicativa: bases para el diseño de programas didácticos en la educación escolar. Accessed from: http://www.sedll.org/sites/default/files/journal/competencia_lexica_y_competencia_comunicativa_nunez_maa_p.pdf

DIFFERENTIATION IN BUILDING LEXICAL COMPETENCE IN ENGLISH ORAL COMMUNICATION OF LAW MAJORS: ANALYSIS OF EXPERIMENTAL TRAINING

Ihor Romanov

Department of foreign languages, National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine.

Abstract

Background. Several factors affect the identification of topicality of this research. First, the rapid integration of Ukraine into the European space requires some strong and determined changes in various spheres of our life, including education and law enforcement activity. Second, reforms and European integration require a fresh look at training competitive, proficient and competent specialists with developed skills in at least one foreign language. Therefore, the FL trainers of non-Linguistics majors are faced with the challenge to teach FL to students who have limited number of FL classroom hours and different levels of language proficiency. Consequently, applying differentiated teaching seems the best option.

Purpose. So, the goal of this research is to analyze the results of the experimental FL training aimed at validating the differentiated methodology of building lexical competence in the English oral communication of Law majors. Additionally, the paper describes the purpose, tasks and stages as well as the process of planning, preparing and conducting the experiment under consideration.

Discussion. Apart from the teaching methodology, the author offers criteria for selecting participants of the study alongside with the criteria to assess lexical competence in oral communication of Law students. The hypothesis of the study was verified by the methods of systematization and processing of the research data. Thus, the data obtained from the experimental training and assessment have demonstrated a positive trend in boosting lexical competence in the English oral communication of the research participants.

Results. To sum up, the goal of this research is reached, and the tasks are solved. The experiment data prove that the differentiation model of building lexical competence in English oral communication is effective.

Key words: lexical competence, experiment, differentiated teaching, efficiency, oral communication, goals, tasks and stages of the experiment, Law majors.

Vitae:

Romanov Ihor, senior teacher of the Department of foreign languages, National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine. Interests: foreign languages, pedagogy, methodology of teaching foreign languages, law enforcement activity, psychology.

Correspondence: criscorey@ukr.net

МАРІАНА СТРИЖНЬОВА (м. Київ)

УДК 378.4.147:87

ORCID: 0000-0002-3088-8923

ВИКЛАДАЦЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ НА ЛЕКЦІЯХ З ЛІНГВІСТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

У статті розглянуто види нетрадиційних лекцій, що є ефективними для викладання лінгвістичних дисциплін, зокрема мовознавства. На нашу думку, ними є такі види лекцій як проблемна лекція, лекція-бесіда, бінарна лекція (вдвох), лекція-візуалізація, а також лекція із використанням техніки зворотного зв'язку та мозкової атаки. Доцільним буде запровадити комбіновані нетрадиційні лекційні форми навчання і міждисциплінарний підхід, що забезпечить єдність природньо-наукової, гуманітарної та загальнопрофесійної підготовки. Було представлено рекомендації щодо проведення таких лекцій для їх кращого сприйняття і засвоєння студентами, зокрема щодо підготовки матеріалів лекції, манери виступу та взаємодії з аудиторією. Для цього необхідно враховувати курс, денну чи заочну форму навчання, логічну послідовність викладу матеріалу відповідно до теми, обсягу матеріалу, аудиторії. Також зроблені застереження щодо деяких типових помилок лектора.

Ключові слова: викладання у вищій школі, методи навчання, нетрадиційні види лекцій, лінгвістичні дисципліни.

Постановка проблеми та актуальність дослідження. На сучасному етапі розвитку мистецтва лекційних виступів використовується багато інноваційних технологій та методів, які покликані вдосконалити представлення матеріалу та зацікавити студентів. Адже проблема пропусків лекцій студентами полягає не лише у власній недисциплінованості та легковажному ставленні до занять, але і у недостатній якості підготовки самої лекції. Однак, не всі ці методи є ефективними при викладанні гуманітарних дисциплін. У цій статті ми розглянули саме аспект лекційної майстерності при викладанні теоретичних дисциплін студентам-лінгвістам, що є недостатньо вивченим в його сучасному стані та зумовлює **актуальність** нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень. Традиційну лекційну діяльність досліджували Є.А. Адамов, Н.П. Ерастова, І.О. Зимня, С.Ф. Іванова, О.О. Леонтєв, А.Е. Міхневич, Є.А. Ножин, В.В. Одінцева, Г.З. Апресян, О.О. Волков та інші.

Мета статті – систематизувати та описати альтернативні види лекцій та надати рекомен-

дації щодо застосування їх у викладанні лінгвістичних дисциплін, зокрема мовознавства студентам-філологам перших курсів навчання у вищій школі.

Виклад основного матеріалу. Розглянемо спершу загальні поняття лекційної діяльності та вимоги до неї. Лекція (від лат. lectio – читання) – це логічно завершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певної теми чи розділу предмету, ілюстрований за необхідності наочною (та прикладами). Вона є одним з видів ораторської прози із прийомом красномовства та аргументації відповідно до композиції виступу. У різних лінгвокультурах існують різні традиції її проведення. Відповідно до вимог сучасної методики викладання у вищій школі, лекція повинна мати наступні характеристики:

- помірний об'єм систематизованої та методично оформленої сучасної наукової інформації;
- аргументованість суджень;
- достатня кількість фактів і тематичних текстів, які аргументують основні тези лекції;